

Ved Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) opplever en nå en indre strid om høyskolens framtidige lokalisering.

Makt – og avmakt i samlokalisering

KRONIKK

KNUT LYSØ
Førsteamanuensis,
HiST

Etter NTNUs styrevedtak 10. mai om en delt campusløsning (Dragvoll og Gløshaugen), kom interessekonflikten innad i HiST sterkt fram i artikkelen i Adresseavisen 20. mai. De ulike interessene i denne saken er imidlertid ikke av ny dato, men har vært en underliggende del av diskusjonen rundt samlokaliseringprosesser, også i tiden før det siste prosjektet NTNU2020/HiST2020 så dagens lys. At det har oppstått en indre splid og at denne nå har nådd ut til media, må ledelsen ta en stor del av ansvaret for.

HiST har hatt flere lokaliseringssjekter. Det siste prosjektet kommer skjært ut fordi målstrukturen i prosjektet er mangelfull. Hovedmålet for prosjektet lyder:

NTNU, HiST og SINTEF skal møte felles utfordringer med felles innsats for å gjøre Trondheim til en fremragende utdannings- og forskningsby mot 2020. Sammen med Studentsamskipnaden i Trondheim (SiT), St. Olavs hospital og Trondheim kommune skal Trondheims-regionen videreutvikles som et attraktivt, kreativt og ledende internasjonalt kunnskapsmiljø.

Dette er et mål som prosjekteiere, deres tilsatte og aktører ellers i regionen lett kan samles om.

Generelt kan et så vidt hovedmål være utgangspunkt for mer detaljerte delmål som hver for seg bidrar til å oppfylle hovedmålet. Disse kan igjen inndeles i nye undermål/delmål. En vil da få fram en målstruktur eller et såkalt målhierarki. I et slikt målhierarki kan enkelte delmål harmoniseres med hverandre mens andre kan

være i strid med hverandre. Beslutningstaker må da avveie hvor viktige de enkelte delmål er i forhold til hverandre. Prosjektet NTNU2020/HiST2020 beskriver imidlertid kun ett delmål. Dette lyder: «Avklare om samlokalisering av NTNU og HiST på og ved Gløshaugen er et mulig og hensiktsmessig virkemiddel for å nå prosjektets hovedmål.» Med kun ett delmål, kan en trygt fastslå at målstrukturen er mangelfull.

Beslutningstakere står generelt også overfor flere mulige handlingsalternativer. I ett alternativ kan spesielle delmål komme gunstig ut, mens det motsatte kan være tilfellet i et annet handlingsalternativ. Det er beslutningstakerne i prosjektet som etter en analyse må vurdere hvilket handlingsalternativ som synes best i den foreliggende situasjon. Reelt sett gir prosjektrapporten NTNU 2020/HiST 2020 kun ett handlingsalternativ for HiSTs vedkommende, og det er samlokalisering med NTNU på et eller annet vis langs Elgeseter gate. Det synes opplagt at selv om en kan komme til enighet om en best mulig løsning for dette ene delmålet, trenger ikke dette være en løsning som oppfyller hovedmålet best mulig. Da må en også gjøre målstrukturen fullstendig og analysere flere handlingsalternativer.

Eksempelvis kan følgende handlingsalternativ løftes fram:

1) Profilering av HiSTs fagportefølje med stor grad av profesjonsutdanning som et alternativ til universitetsutdanning. Beskrivelsen av HiST sin markedsituasjon vitner ikke om en institusjon i krise.

2) Ny vurdering av Marienborgalternativet.

3) Samlokalisering på Kalvskinnet. Her ble det i sin tid prosjektert et nybygg i regi av Statsbygg, men typisk nok ble dette ikke igangsatt på grunn av at Marienborgalternativet skulle utredes.

4) En vurdering av nåsituasjonen. Hvor «ille» er det egentlig for HiST at ikke alle avdelingene er samlet?

Til syvende og sist er det staten ved Stortinget som ender som beslutningstaker. Verken Storting eller regjering har meldt seg på noen diskusjon så langt i prosessen. I stedet har vi ulike aktører med ulike interesser og preferanser som preger bildet. Dette frambringer en kaotisk situasjon og motsetninger som lett spisses.

Hovedrapporten synliggjør at prosjektene umulig kan ha en oversikt over de mulige økonomiske konsekvensene av dette prosjektet, med de negative følgene dette kan ha for den faglige virksomhet ved høyskolen. I korthet festes det lit til at konkurransen mellom private aktører skal sikre en akseptabel husleie. Dette har en ingen garanti for. En privat aktør kan gå konkurs. Hva med husleien da? Det er stor fare for at store beløp blir tatt fra den faglige virksomheten og tilbudet til studentene med mindre slike forhold blir kompensert for gjennom økte bevilgninger. De politiske signalene er mildest talt høyst uklare på dette punktet. Dette er bare noen smakebiter på den manglende oversikt og kontroll en har med de økonomiske forholdene i prosjektet.

I Høgskolestyrets vedtak av 3. mai heter det i vedtakets punkt 2, første del, at «Dersom NTNU velger tocampusløsningen (som de gjorde 10. mai), bes høyskoleledelsen arbeide videre med å få klarlagt om en samlet utbygging for HiST med utgangspunkt i de lokaliseringalternativ som er skrevet i 2020-rapporten, er realiserbart.» Jeg tolker dette som en «vente og se»-holdning, at en må gjennomgå premisene på nytt. Jeg blir derfor noe forundret når jeg i Adresseavisen 18. mai i et intervju med rektor leser at «HiST setter i gang prosessen for å samle hele virksomheten sin i Øya-området».

Det er imidlertid ikke for sent å senke skuldrene, vurdere prosjektet på nytt og stille både nye og gamle spørsmål. For eksempel kan Høgskolestyret stille seg spørsmålet om en etablering langs Elgeseter gate representerer en samling av høyskolen. Videre er det verdt å merke seg at en lokalisering av HiST langs en trafikkung Elgeseter gate neppe vil være mer attraktiv for potensielle søkere til høyskolen enn nåværende lokaliteter større utdanningsmiljøer ikke nødvendigvis bedrer situasjonen verken økonomisk eller kvalitetsmessig internasjonal forskning tyder på at tilsiktet samlokalisering verken er faglig nødvendig eller forsvarlig for faglig utvikling og kvalitet det på grunn av mangelfull målstruktur vil være forbundet med svært stor usikkerhet at en samlokalisering for HiST nær Gløshaugen vil være et tjenlig verktøy for å utvikle kunnskapsbyen Trondheim slik hovedmålet er formulert